

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

VERA CERKVE

Izbor najpomembnejših cerkvenih dokumentov o temeljih vere Katoliške cerkve

Po sklenitvi škofijskega dela postopka za beatifikacijo in kanonizacijo Božjega služabnika Antona Strleta prihaja med bralce tretja izdaja knjige Vera Cerkve, za katero je izjemni profesor dr. Strle pred več kot petinštiridesetimi leti (1977) izbral, prevedel in uredil najpomembnejše dokumente cerkvenega učiteljstva ali njihove temeljne odlomke, ki segajo vse od antičnega začetka Cerkve, vključno z dokumenti drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora in bistvenimi besedili, do leta 1973.

Izbrana besedila cerkvenega učiteljstva so povezana v smiselno celoto enajstih tematskih poglavij, ki zajemajo vsa osnovna področja teologije in cerkvenega življenja: od nauka o razodetju do poslednjega človekovega cilja. Dodana so temeljna besedila veroizpovedi, ki ostajajo skozi tradicijo kot svetilniki vere za vse generacije. Tematski sklopi in pomembnejša besedila so opremljena z izčrpnimi in odličnimi uvodi, ki postavijo dokumente v zgodovinski ter teološki kontekst, kar omogoča njihovo celovitejše in bolj poglobljeno razumevanje. V delu je Strle zasnoval tudi priročen tehnični aparat, ki omogoča hitro iskanje zelenih dokumentov; s pomočjo razpredelnic pa lahko raziskovalec z lahkoto pride tudi do besedil v izvirnem grškem ali latinskem jeziku.

Dejstvo, da je po petinštiridesetih letih to Strletovo delo spet treba ponatisniti, kaže na njegovo nesporno vrednost in potrebnost tako za teologe, študente teologije kakor tudi za vse druge, ki se želijo poglobljeno poučiti o temeljih verovanja Katoliške cerkve, ki jih se jih v javnosti danes mnogokrat tudi zatemnjuje ali napačno prikazuje.

Podatki o knjigi

- Naslov: Vera Cerkve
- Podnaslov: Izbrani odlomki dokumentov cerkvenega učiteljstva
- Tretja, prenovljena izdaja
- Izbral, prevedel, uredil in spremna besedila napisal: dr. Anton Strle
- Zbirka: Teološki priročniki
- Urednik zbirke: dr. Drago Ocvirk
- Uvod: dr. Marjan Turnšek in dr. Vekoslav Grmič
- Urednica: dr. Cvetka Rezar Mlakar
- Format: 135 mm x 210 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 520
- ISBN: 978-961-278-498-0
- Cena: 35 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2022

Kontakt

Uredništvo

T 03 426 48 00

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

je ena luč in eno počelo. Izpovedujemo torej in verujemo, da je vsaka posamezna oseba sama zase v polnosti Bog in da so vse tri osebe en Bog. Vsem trem je skupno eno ali nedeljivo in isto božanstvo, veličastvo in mogočnost, ki se v posameznih osebah ne zmanjša in v vseh treh osebah ne pomnoži. Nič ni namreč to božanstvo manjše, če se vsaka posamezna oseba zase imenuje Bog, in nič ni večje, če vse tri osebe skupaj imenujemo en Bog.

272 Ta Sveta Trojica torej, ki je en sam resnični Bog, ni zunaj šte-
530 vila, a tudi ni zajeta v število [non capitur numero]. V odnosu oseb se zrcali število. Toda v Božjem bistvu ne dojamemo nič takega, kar bi šteli. Število torej osebe nakazujejo le v svojih medsebojnih odnosih; v tem pa, kar so same v sebi, nimajo števila. Tej Sveti Trojici gre namreč glede narave eno ime na tak način, da glede treh oseb ne more biti uporabljeno v množini. Zaradi tega verujemo, kar pravi Sveto pismo: »Velik je naš Gospod in silen v moči, njegova modrost je neizmerna« (Ps 146,5).

Enota ni istost

273 Čeprav smo torej rekli, da so te tri osebe en Bog, vendar ni
530 moremo reči, da je Oče isti kakor Sin, ali da je Sin isti kakor Oče, ali da je Sveti Duh Oče oziroma Sin.

Ni namreč Oče isti kakor Sin, ni Sin isti kakor Oče, tudi ni Sveti Duh isti kakor Oče ali Sin, čeprav je seveda Oče isto kakor Sin, Sin isto kakor Oče, Oče in Sin isto kakor Sveti Duh, to se pravi: po naravi [natura] en Bog. Če namreč rečemo, da Oče ni isti kakor Sin, se pri tem oziramo na različnost oseb. Če pa rečemo, da je Oče isto kakor Sin, Sin isto kakor Oče, Sveti Duh isto kakor Oče in Sin, potem se to očitno nanaša na naravo, po kateri Bog je, ali na bistvo [substantia], ker so po bistvu (tri Božje osebe) eno. Razlikujemo namreč osebe, a ne razdeljujemo božanstva.

274 Trojico torej priznavamo v razlikovanju oseb. Enoto izpo-
531 vedujemo zaradi narave ali bistva. Te tri so torej eno, namreč glede narave, ne glede osebe.

Različnost ni ločljivost

275 Vendar ne smemo misliti, da so te tri osebe med seboj ločljivi-
531 ve, zakaj po naši veri ni nobena izmed njih bila ali kaj naredila

132

pred drugo, za drugo ali brez druge. Neločljive so namreč v tem, kar so, in v tem, kar delajo.

Verujemo, da med Očetom, ki rojeva, in Sinom, ki se rojeva, in Svetim Duhom, ki izhaja, ni nikakršnega časovnega presledka, v katerem bi bil rojevajoči kdaj pred rojenim ali rojevajoči brez rojenega ali bi bil izhajajoči Sveti Duh poznejši kakor Oče in Sin. Zato izpovedujemo in verujemo, da je ta Trojica nedeljiva in nepomešana. Po nauku naših prednikov govorimo o teh treh osebah, da bi jih kot take priznavali, ne pa, da bi jih ločevali. Pomislimo vendar na to, kar pravi Sveto pismo o modrosti: Modrost je odsvit večne luči (Mdr 7,26). Kakor vidimo, da je odsvit neločljivo povezan z lučjo, tako izpovedujemo, da Sina ni mogoče ločiti od Očeta. Kakor torej teh treh oseb, ki imajo eno in neločljivo naravo, ne pomešavamo med seboj, tako jih tudi nikakor ne označujemo za ločljive.

Saj nam je sama Sveta Trojica hotela to tako jasno pokazati. Kajti prav v imenih, v katerih naj bi po njenem hotenju spoznavali posamezne osebe, je poskrbela za to, da si ene (osebe) ne moremo misliti brez druge. Očeta si namreč ne moremo zamisliti brez Sina, in Sina ne brez Očeta. Že odnos sam v označitvi osebe nam prepoveduje ločiti osebe med seboj. Čeprav jih taka označitev ne imenuje vseh hkrati, pa vendar hkrati nanje namiguje. Nihče ne more slišati katerega teh imen, ne da bi hkrati z njim nujno umeval tudi drugo.

Čeprav so torej ti trije eno in to eno trije, ostane vendar vsaki osebi njeno svojstvo [proprietas]. Oče ima večnost brez rojstva, Sin ima večnost z rojstvom, Sveti Duh pa ima izhajanje brez rojstva z večnostjo. [...]

276
532

ČETRTI VESOLJNI CERKVENI ZBOR V LATERANU (1215)

Več kot 400 škofov se je na poziv Inocenca III. zbralo na dvanajstem vesoljnem cerkvenem zboru v Lateranu v Rimu. Zoper raznovrstne zmate, zlasti zmate albižanov, so sestavili slovesno veroizpoved, ki vsebuje tudi temeljne resnice o skrivnosti Svete Trojice. Deli te veroizpovedi: št. 277; 295; 375; 896. (1. pogl.: O katoliški veri). Celotna veroizpoved je pod št. 918–920.

133

kakor s svetim obhajilom. Nadalje v svetem obhajanju evharistije pokrepčani s Kristusovim telesom nazorno razodevajo enoto Božjega ljudstva, ki jo ta najvzvišenejši zakrament označuje in čudovito uresničuje.

525 Tisti, ki pristopajo k zakramentu pokore, prejmejo od Božjega usmiljenja odpustanje za Bogu prizadane žalitve in se hkrati spravijo s Cerkvijo, ki so jo z grehom ranili in katera se z ljubeznijo, zgleodom in molitvami trudi za njihovo spreobrnjenje. S svetim bolniškim maziljenjem in z molitvijo duhovnikov vsa Cerkev bolnike priporoča trpečemu in poveličanemu Gospodu, naj jim polajša in jih reši (prim. Jak 5,14–16); celo spodbuja jih, naj prispevajo svoj delež k blagru Božjega ljudstva tako, da se svobodno zedinjajo s Kristusovim trpljenjem in njegovo smrtjo (prim. Rim 8,17; Kol 1,24; 2 Tim 2,11.12; 1 Pt 1,13). Tisti izmed vernikov, ki so odlikovani s svetim redom, pa so postavljeni v Kristusovem imenu za to, da bi bili Cerkvi pastirji z Božjo besedo in milostjo. Končno krščanski zakonci z zakramentom svetega zakona označujejo skrivnost enote in rodovitne ljubezni med Kristusom in Cerkvijo in so te skrivnosti deležni (prim. Ef 5,32); v moči zakramenta si v zakonskem življenju in pri sprejemanju in vzgajanju otrok med seboj pomagajo k svetosti; in tako imajo v svojem življenjskem stanu in v svojem redu svoj lastni dar v Božjem ljudstvu (prim. 1 Kor 7,7). Iz te zakonske zveze namreč izhaja družina, v kateri se rodijo novi člani človeške družbe, ki po milosti Svetega Duha pri krstu postanejo Božji otroci, da se Božje ljudstvo v minevanju časov trajno ohranja. V družini, tej tako reko domači Cerkvi, morajo biti starši svojim otrokom z besedo in z zgleodom prvi oznanjevalci vere in gojiti morajo v vsakem njegov lastni poklic, posebno skrbno pa sveti poklic.

Okrepljene s tolikimi in tako močnimi zveličavnimi sredstvi kliče Gospod vse kristjane v kakršnihkoli razmerah in v vsakem stanu, vsakterega po njegovi lastni poti, k tisti popolni svetosti, katere polnost ima Oče sam.

286

B. POSAMEZNI ZAKRAMENTI

1. KRST

Krst je zakrament uvedbe v krščanstvo. Krst oprosti človeka izvirnega in osebne greha ter ga včleni v Kristusa in njegovo Cerkve. Krst – to so vrata do novega, nadnaravnega življenja.

Že od začetkov krščanskega izročila je ta zakrament nesporna posest Cerkve. Vsekakor ni nobeno krivoverstvo, ki je sploh še kakorkoli hotelo ostati na krščanski podlagi, odklanjalo krsta. Dvomi so mogli nastati le glede načina delitve, glede učinkov in glede načina, kako ti učinki nastanejo. Zato pa so te stvari tudi bistveni predmeti, o katerih govorijo cerkveni dokumenti pri obravnavanju krsta.

Krst je torej resnični, od Kristusa postavljeni zakrament (501, 506, 528, 532–534, 924, 928, 932). Krst se podeljuje z umitjem z naravno vodo ob istočasnem klicanju Presvete Trojice (529, 533, 535, 920). Vsak človek, tudi neveren ali pa krivoverec, more krst veljavno podeliti (530, 535). Ker krst povzroči milost v moči pravilno postavljenega znamenja (529), morejo biti in naj bodo krščeni tudi že nedorasli otroci (356, 526, 527, 543, 544, 547). Krst je potreben za zveličanje (355, 526, 528, 536, 546, 794).

Učinek krsta je odpustanje izvirnega greha in vseh osebnih grehov (250, 349, 355, 356, 526, 527, 531, 646, 785, 799), pa tudi vseh kazni za greh (357, 531, 657, 813), dalje podelitev posvečujoče milosti (357, 502, 642, 799), včlenitev v Kristusa (387, 403, 524, 528, 645), pripadnost Cerkvi in tudi dolžnost, da krščeni sprejema njene zakone (403, 524, 526, 539, 545, 813, 838); končno vtisnjenje neizbrisnega znamenja (504, 514, 526, 542, 709, 722, 932).

287